

**สรุปสาระสำคัญ
พิธีสารฉบับที่สอง
เพื่อแก้ไขความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์**

เสนอโดย

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สรุปสาระสำคัญ
พิธีสารฉบับที่สอง
เพื่อแก้ไขความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์

1. ความเป็นมา

- ความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Area: AANZFTA) มีผลใช้บังคับสำหรับประเทศไทยเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2553 มีสาระสำคัญครอบคลุมทั้งเรื่องการค้าสินค้า กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า บริการ การลงทุน (ยังไม่รวมการเปิดเสรี) พาณิชยกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
- ต่อมาประเทศสมาชิกได้มีการจัดทำพิธีสารฉบับที่หนึ่ง เพื่อแก้ไขความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (First Protocol to amend ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Area) โดยมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2558 โดยเป็นการปรับปรุงพิกัดศุลกากร และแก้ไขกฎถิ่นกำเนิดสินค้าให้ทันสมัย สอดคล้องกับวิธีปฏิบัติงานจริงในขณะนั้น
- ที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AEM-CER Consultation) ครั้งที่ 21 เมื่อวันที่ 2-6 สิงหาคม 2559 ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สปป. ลาว ได้เห็นชอบขอบเขต/แนวทาง (Terms of Reference: TOR) ในการดำเนินการทบทวนทั่วไปของความตกลง AANZFTA ในปี 2560 ตามที่เสนอโดยคณะกรรมการร่วมความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (ASEAN-Australia-New Zealand FTA Joint Committee: FJC)
- ต่อมา ที่ประชุม AEM-CER consultation ครั้งที่ 23 เมื่อเดือนกันยายน 2561 ให้ความเห็นชอบข้อเสนอแนะ (Recommendations) ที่สมาชิกได้ร่วมกันจัดทำเพื่อเป็นพื้นฐาน (Base line) ในการวางแผนทางการปรับปรุง/ยกระดับความตกลง AANZFTA โดยให้ดำเนินการเจรจาปรับปรุง/ยกระดับความตกลง AANZFTA ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว
- การเจรจากระดับความตกลง AANZFTA ได้เริ่มต้นรอบแรกเมื่อปี 2564 จากนั้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2566 ประเทศสมาชิกความตกลง AANZFTA สามารถสรุปการเจรจากระดับความตกลง AANZFTA เพื่อปรับปรุงความตกลงฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การค้าโลก โดยการเจรจาอยู่บนพื้นฐานความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP)

2. สาระสำคัญของพิธีสารฉบับที่สอง เพื่อแก้ไขความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ อาร์เอ็มภท การแก้ไขความตกลง การมีผลใช้บังคับ ผู้เก็บรักษาสนธิสัญญา และเอกสารแนบท้าย

ทั้งนี้ เอกสารแนบท้ายพิธีสารฉบับที่สองฯ ได้แก่ ความตกลง AANZFTA ฉบับปรับปรุงแก้ไข ซึ่งมีทั้งสิ้น 21 บท และ 4 ภาคผนวก ดังนี้

2.1 บทที่ไม่ได้มีการปรับแก้ไข รวม 5 บท ได้แก่ 1) มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช 2) มาตรการปกป้อง 3) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ 4) ทรัพย์สินทางปัญญา และ 5) บทบัญญัติเกี่ยวกับสถาบัน

2.2 บทที่ปรับปรุงเนื้อหาความตกลงเดิม โดยใช้ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) เป็นพื้นฐาน รวม 13 บท ได้แก่

2.2.1 บทการจัดตั้งเขตการค้าเสรี วัตถุประสงค์ และคำนิยามทั่วไป มีการเพิ่มเติมคำนิยาม คำศัพท์เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและพันธกรณีภายใต้บทอื่น ๆ ที่มีการปรับปรุง อาทิ สินค้าจำเป็น (essential goods) วิกฤตด้านมนุษยธรรม (humanitarian crisis) ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least developed country) กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) พิธีสารฉบับที่สอง (Second Protocol) กลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน (newer ASEAN Member States) และวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Micro, Small and Medium Enterprises: MSMEs)

2.2.2 บทการค้าสินค้า มีการปรับปรุงเนื้อหาในบทการค้าสินค้าให้มีความทันสมัย โดยไม่มีการเจรจาเปิดตลาดสินค้าเพิ่มเติมแต่อย่างใด จึงยังคงใช้ตารางข้อผูกพันการลดภาษีตามความตกลง AANZFTA ฉบับเดิม แต่ได้เพิ่มข้อบทที่จะช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้า อาทิ การอนุญาตให้นำสินค้าเข้ามาชั่วคราว การอนุญาตให้นำคอนเทนเนอร์และพาเลทเข้ามาชั่วคราว และการยกเว้นอากรนำเข้าตัวอย่างสินค้าที่ไม่มีมูลค่าทางการค้า เป็นต้น

รวมทั้งได้เพิ่มประเด็นใหม่ที่ยังไม่เคยบรรจุในความตกลงฉบับอื่น คือ มาตรการที่มีใช้ ภาษีสำหรับสินค้าจำเป็นในช่วงวิกฤตด้านมนุษยธรรม โรคระบาด หรือสถานการณ์การแพร่กระจายของโรคระบาด โดยประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินการเท่าที่เป็นไปได้ (1) อำนวยความสะดวกในการแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการที่มีใช้ภาษีของสินค้าจำเป็น (2) หลีกเลี่ยงการริเริ่มข้อจำกัดทางการค้าที่เกี่ยวกับการนำมาตรการที่มีใช้ภาษีมาใช้กับสินค้าจำเป็น และ (3) การแจ้งและเผยแพร่ข้อมูลด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับมาตรการที่มีใช้ภาษีสำหรับสินค้าจำเป็นอย่างทันเวลา

2.2.3 บทกฎถิ่นกำเนิดสินค้า การอนุญาตให้ใช้การสะสมถิ่นกำเนิดสินค้าแบบเต็มส่วน (Full Cumulation) ซึ่งเป็นการขยายขอบเขตการสะสมถิ่นกำเนิดสินค้าภายใต้ความตกลง AANZFTA ฉบับเดิม โดยให้นับรวมมูลค่าของกระบวนการผลิตและวัตถุดิบทั้งหมดที่เกิดขึ้นภายในประเทศสมาชิก

2.2.4 บทพิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า มี 18 ข้อบทที่นำมาจากความตกลง RCEP และข้อบทที่มีพันธกรณีเพิ่มเติมจากความตกลง RCEP เช่น การใช้ระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (Single Window) และการอำนวยความสะดวกทางการค้าในภาวะวิกฤตด้านมนุษยธรรม โรคระบาด หรือสถานการณ์การแพร่กระจายของโรคระบาด

2.2.5 บทมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง ได้ปรับปรุงเพิ่มเติมในเรื่องการส่งเสริมการยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองที่ดำเนินการในประเทศสมาชิกอื่น โดยมุ่งที่จะเพิ่มประสิทธิภาพ หลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน รวมทั้งการปรับแก้ไขให้ประเทศสมาชิกสามารถร้องขอให้มีการปรึกษาหารือทางเทคนิคเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการค้าให้เรียบร้อย หรือจนเป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่ายภายใน 60 วัน

2.2.6 บทการค้าบริการ มีการแก้ไข/เพิ่มเติมให้เทียบเท่าความตกลง RCEP อาทิ (1) ผูกพันหลักการ Ratchet โดยการให้สิทธิประโยชน์กับนักลงทุนของประเทศสมาชิกโดยอัตโนมัติ หากมีการปรับปรุงกฎหมายในอนาคตให้เสรีมากยิ่งขึ้นจากปัจจุบัน (2) ผูกพันหลักการ Most-Favoured Nation Treatment (MFN) โดยการให้สิทธิประโยชน์กับนักลงทุนของประเทศสมาชิกโดยอัตโนมัติ หากมีการขยายสิทธิประโยชน์ให้กับประเทศนอกสมาชิกในอนาคต (3) การปรับปรุง/เพิ่มข้อบทเพื่อให้รองรับการผูกพันเปิดตลาดทั้งในรูปแบบ Positive List Approach และ Negative List Approach อาทิ ข้อบทการจัดตั้งธุรกิจภายในประเทศ และข้อบทการกำหนดสัญชาติผู้บริหาร อาวุโสและคณะกรรมการบริหาร

นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงพันธกรณีในบางข้อบทที่มีพันธกรณีเพิ่มเติมจากความตกลง RCEP อาทิ (1) การพัฒนาข้อบทการ प्रतिบัติเยี่ยงคนชาติ และข้อบทการ प्रतिบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN) ให้สอดคล้องกับความตกลงสมัยใหม่ (2) การเพิ่มประเด็นจากข้อริเริ่มการจัดทำวินัยเพื่อกำกับดูแลการใช้กฎระเบียบภายในประเทศภายใต้กรอบ WTO จำนวน 1 ประเด็น (ระยะเวลาการบังคับใช้) ภายใต้บทกฎระเบียบภายในประเทศ (3) ส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อาทิ การหารือเพื่อให้มีความเข้าใจต่อข้อบทที่มีความเชื่อมโยง ข้อบทการห้ามกำหนดเงื่อนไขให้ปฏิบัติ จากบทลงทุนมายังบทการค้าบริการ และ (4) การจัดทำภาคผนวกบริการวิชาชีพ และภาคผนวกบริการด้านการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นความตกลงแรกของไทยในการยอมรับให้มีภาคผนวกดังกล่าว

2.2.7 บทการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา การเปิดตลาดการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของไทยมีระดับเทียบเท่ากับข้อผูกพันเปิดตลาดภายใต้ RCEP โดยเสนอผูกพัน จำนวน 118 สาขาย่อย อีกทั้ง ไทยได้ผูกพันหลักการให้สิทธิประโยชน์กับนักลงทุนของภาคีโดยอัตโนมัติ หากไทยมีการปรับปรุงกฎหมายให้เสรีมากขึ้น คือ Ratchet จำนวน 10 สาขา¹ และ การให้สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนของภาคีโดยอัตโนมัติ หากไทยมีการขยายสิทธิประโยชน์ที่ดีกว่าให้กับประเทศนอกภาคีในอนาคต (MFN) จำนวน 5 สาขา² ทั้งนี้ โดยไทยไม่ได้ผูกพันเปิดตลาดบริการเกินกว่าที่กฎหมายของไทยกำหนด และไม่ได้ส่งผลให้ไทยต้องแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.2.8 บทพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ มีการเพิ่มเติมข้อบทใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความตกลง RCEP ได้แก่ (1) ข้อบทใบแจ้งหนี้อิเล็กทรอนิกส์ (2) ข้อบทมาตรฐานการค้าดิจิทัล และการตรวจสอบและรับรอง (3) ข้อบทข้อมูลเปิดภาครัฐ และ (4) ความเท่าเทียมทางดิจิทัลสำหรับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

นอกจากนี้ มีข้อบทที่มีพันธกรณีเพิ่มเติมจากความตกลง RCEP ได้แก่ (1) การจัดทำข้อบทใบแจ้งหนี้อิเล็กทรอนิกส์ (2) ข้อบทมาตรฐานการค้าดิจิทัล และการตรวจสอบและรับรอง (3) ข้อบทการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (4) ข้อบทความเท่าเทียมทางดิจิทัลสำหรับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และ (5) การอยู่ภายใต้กลไกการระงับข้อพิพาท โดยมีข้อยกเว้นแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

2.2.9 บทการลงทุน เพิ่มการสงวนสิทธิในการใช้หรือคงไว้ซึ่งมาตรการต่าง ๆ ในลักษณะเดียวกับความตกลง RCEP อาทิ มาตรการในเรื่องการถือครองและการใช้ที่ดิน และมาตรการภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว อีกทั้ง ไทยผูกพันหลักการให้สิทธิประโยชน์กับนักลงทุนของภาคีโดยอัตโนมัติ หากไทยมีการปรับปรุงกฎหมายให้เสรีมากขึ้น คือ Ratchet ในสาขาต่าง ๆ อาทิ การเกษตร (การเพาะพันธุ์เมล็ดหัวหอมใหญ่ และการเลี้ยงโค กระบือ ม้า แพะ แกะ) และประมง (การเพาะเลี้ยงปลาหูฉลามในกระชังน้ำลึก และกุ้งมังกร 6 สายพันธุ์) และการให้สิทธิประโยชน์

¹ Ratchet จำนวน 10 สาขา ได้แก่ (1) บริการวิชาชีพอื่น ๆ: บริการออกแบบอุตสาหกรรม (2) บริการด้านการวิจัยและพัฒนา: วิทยาศาสตร์กายภาพที่เป็นบริการพื้นฐานในด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยี (3) บริการธุรกิจอื่น ๆ: การบริหารจัดการ การดำเนินการและการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน ยกเว้นบริการให้คำปรึกษา ด้านการบริหารจัดการอื่น ๆ (4) บริการธุรกิจอื่น ๆ: บริการตรวจวิเคราะห์ห้องปฏิบัติการและความบริสุทธิ์รวมถึงการทดสอบผลิตภัณฑ์เพื่อรับใบรับรอง (5) บริการธุรกิจอื่น ๆ: บริการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตในส่วนของผลิตภัณฑ์โลหะพื้นฐาน เครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิต (6) บริการธุรกิจอื่น ๆ: บริการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวกับเทคนิคและวิทยาศาสตร์ในส่วนของบริการให้คำปรึกษาทางเทคนิคที่เกี่ยวกับมาตรฐานรับรอง ISO (7) บริการธุรกิจอื่น ๆ: บริการบำรุงรักษาและซ่อมแซมเครื่องจักรเชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (ไม่รวมเครื่องจักรทางการเกษตรและป่าไม้ เครื่องจักรสำหรับการทำเหมืองแร่ การประมงและการก่อสร้าง เครื่องจักรสำหรับการผลิตยาสูบ อากาศยาน โประกรม์ รถแทรกเตอร์ สำหรับการทำสวนและเครื่องตัดหญ้า) (8) บริการจัดจำหน่าย: บริการคำสั่งที่ได้รับค่าธรรมเนียมหรือตามสัญญา เฉพาะสารเคมีและยาที่ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตอาหาร (9) บริการด้านการท่องเที่ยว: บริการตัวแทนท่องเที่ยวและจัดการการท่องเที่ยว และ (10) บริการด้านการขนส่งทางอากาศ: บริการซ่อมแซมและบำรุงอากาศยาน

² MFN จำนวน 5 สาขา ได้แก่ (1) บริการด้านการวิจัยและพัฒนาเฉพาะวิทยาศาสตร์กายภาพที่เป็นบริการพื้นฐานในด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยี (2) บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการติดตั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (3) บริการสนับสนุนการใช้งานซอฟต์แวร์ (4) บริการประมวลผลข้อมูล (ไม่รวมการให้บริการบนเครือข่ายโทรคมนาคมสาธารณะ) และ (5) บริการระดับอุดมศึกษา: คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม (หลักสูตรภาษาอังกฤษ)

แก่นักลงทุนของภาคีโดยอัตโนมัติ หากไทยมีการขยายสิทธิประโยชน์ที่ดีกว่าให้กับประเทศนอกภาคี ในอนาคต (MFN) ในสาขา (1) การผลิต (2) เหมืองแร่ และ (3) การทำฟาร์มปศุสัตว์ภายใต้สาขา การเกษตร ตามความตกลง RCEP

นอกจากนี้ ไทยเพิ่มการเปิดเสรีการลงทุนโดยใช้ความตกลง RCEP เป็นพื้นฐาน และผูกพัน สาขาการผลิตใน 5 สาขาย่อยเพิ่มเติมจากความตกลง RCEP ได้แก่ (1) การผลิตเครื่องจักร ที่ใช้ในการเกษตร (2) การผลิตอุปกรณ์ที่ใช้ในทางการแพทย์และศัลยกรรม และเครื่องใช้ ทางศัลยกรรมกระดูก (3) การผลิตอุปกรณ์ควบคุมกระบวนการผลิตในทางอุตสาหกรรม (4) การผลิต อากาศยานและยานอวกาศ และ (5) การผลิตบรรจุภัณฑ์อาหารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Food Packaging) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล อาทิ ประเทศไทย 4.0 และเศรษฐกิจชีวภาพ- เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (BCG) โดยให้ต่างชาติถือหุ้นได้สูงสุดร้อยละ 100

2.2.10 บทการแข่งขันทางการค้า มีการปรับปรุงบนพื้นฐานความตกลง RCEP โดยเพิ่ม โอกาสให้ประเทศสมาชิกสามารถปรึกษาหารือ (Consultation) รวมทั้งเพิ่มเติมพันธกรณีเพื่อ การคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้ตระหนักถึงหน่วยงานคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศสมาชิก และส่งเสริม ให้เกิดความร่วมมือแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคระหว่างกัน

2.2.11 บทบัญญัติทั่วไปและข้อยกเว้น มีการปรับปรุงแก้ไขข้อยกเว้นด้านความมั่นคง (Security Exceptions) ให้ประเทศสมาชิกมีความยืดหยุ่นในการใช้มาตรการที่จำเป็นเพื่อรักษา ความมั่นคงในประเทศของตนมากขึ้น แต่ต้องอยู่บนหลักการตามที่องค์การสหประชาชาติกำหนด รวมถึง มาตรการปกป้องดุลชำระเงินให้มีพันธกรณีให้เทียบเท่าความตกลง RCEP เพื่อการปกป้อง ที่เพิ่มขึ้นจากความตกลงเดิม เพื่อให้ครอบคลุมกรณีเกิดการไหลเวียนเงินทุนที่มากเกินไป

2.2.12 บทการปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท มีการปรับปรุงพันธกรณีการบังคับใช้ กลไกการระงับข้อพิพาท ดังนี้ (1) ระบุให้บทที่ 5 (มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช) บทที่ 12 (ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ) บทที่ 13 (การค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน) บทที่ 15 (การแข่งขัน ทางการค้า) บทที่ 16 (วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย) และบทที่ 17 (การจัดซื้อจัดจ้าง โดยรัฐ) เป็นบทที่จะไม่นำกลไกการระงับข้อพิพาทมาใช้บังคับ และ (2) นำบทพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ออกจากบทที่จะไม่นำกลไกการระงับข้อพิพาทมาใช้บังคับ (บทพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์จึงจะอยู่ภายใต้ กลไกการระงับข้อพิพาทของบทนี้)

2.2.13 บทบัญญัติสุดท้าย มีการปรับปรุงเนื้อหา โดยการกำหนดหน้าที่ให้ เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้รับฝากความตกลง และเป็นผู้แจ้งแต่ละประเทศสมาชิกทราบถึงการถอนตัว หรือการสิ้นสุดสถานะของประเทศสมาชิก

2.3 บทที่เพิ่มเติมเข้ามาใหม่ รวม 3 บท ได้แก่

2.3.1 บทการค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน การค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นสาขาใหม่ที่สำคัญในการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการขยายตัวของการค้าและการลงทุน โดยสมาชิกความตกลง AANZFTA จะร่วมกันดำเนินการเพื่อส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามกรอบพันธกรณีที่สมาชิกเป็นภาคีอยู่ และร่วมกันส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมเรื่องสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจสีน้ำเงิน เศรษฐกิจหมุนเวียน พลังงาน แรงงาน รวมถึงประเด็นอื่น ๆ ที่เห็นชอบร่วมกัน

2.3.2 บทการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ เน้นการส่งเสริมความโปร่งใส การจัดซื้อจัดจ้างผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ความถูกต้องและเป็นธรรมในการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกในการมีส่วนร่วมของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย มากขึ้น โดยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐระหว่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินการที่ผ่านมาของหน่วยงานที่รับผิดชอบ และไม่มี ความจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติม

2.3.3 บทวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ส่งเสริมการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ระหว่างกัน เสริมสร้างขีดความสามารถให้กับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย รวมทั้งการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ อาทิ สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การใช้ประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรี การปรับตัวต่อประเด็นการค้าใหม่ ๆ

2.4 ภาคผนวกประกอบความตกลง AANZFTA ฉบับปรับปรุงแก้ไข 4 ภาคผนวก ได้แก่

2.4.1 ภาคผนวก 1 ตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากร ไม่มีการเจรจาเปิดตลาดสินค้าเพิ่มเติมแต่อย่างใด จึงยังคงใช้ตารางข้อผูกพันการลดภาษีตามความตกลง AANZFTA ฉบับเดิม

2.4.2 ภาคผนวก 2 ตารางข้อผูกพันเฉพาะสำหรับบริการ ไทยใช้ตารางข้อผูกพันเปิดตลาดบริการภายใต้ความตกลง RCEP เป็นพื้นฐาน โดยยังคงเงื่อนไขอื่น ๆ ตามข้อผูกพันเปิดตลาดบริการภายใต้ความตกลง RCEP และความตกลงการค้าเสรีอื่น ๆ ที่ผ่านมาของไทย

2.4.3 ภาคผนวก 3 ตารางข้อสงวนและมาตรการที่ไม่สอดคล้องกับพันธกรณีสำหรับการลงทุน ไทยใช้ข้อผูกพันการเปิดเสรีการลงทุนของไทยภายใต้ความตกลง RCEP เป็นพื้นฐาน โดยยังคงสงวนสิทธิในการที่จะใช้หรือคงไว้ซึ่งมาตรการต่าง ๆ ตามความตกลง RCEP

2.4.4 ภาคผนวก 4 ตารางข้อผูกพันเฉพาะว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา โดยภาพรวมข้อเสนอเปิดตลาดการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของไทยใช้ข้อผูกพันเปิดตลาดการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาภายใต้ความตกลง RCEP เป็นพื้นฐาน

อย่างไรก็ตาม มีบางส่วนที่ไทยผูกพันเกินกว่าความตกลง RCEP อาทิการขยายระยะเวลาพำนักของบุคคลธรรมดาประเภทผู้เยี่ยมชมเยือนทางธุรกิจ (Business Visitor) จากเดิมพำนักได้ไม่เกิน 90 วัน เป็นพำนักได้ไม่เกิน 90 วัน และสามารถขยายเวลาได้ไม่เกิน 1 ปี รวมถึง สาขาบริการวิชาชีพอื่น ๆ อาทิ สาขาบริการด้านการศึกษา บริการด้านการซ่อมแซมและบำรุงอากาศยาน และบริการขนส่งทางทะเล เป็นต้น

3. การมีผลบังคับใช้ของพิธีสารฉบับที่สอง เพื่อแก้ไขความตกลง AANZFTA จะมีผลใช้บังคับ 60 วัน หลังจากวันที่ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างน้อย 4 ประเทศ นำส่งสัตยาบันสารแก่เลขาธิการอาเซียนแล้ว และจะมีผลบังคับใช้กับประเทศสมาชิกที่ให้สัตยาบันภายหลังจากนั้น 60 วัน หลังจากประเทศสมาชิกรุ่นได้นำส่งสัตยาบันสารของตนแก่เลขาธิการอาเซียน

4. สาระสำคัญของพิธีสารฉบับที่สอง เพื่อแก้ไขความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ ประกอบด้วย อาร์มบท (1) การแก้ไขความตกลง (2) การมีผลใช้บังคับ (3) ผู้เก็บรักษาสนธิสัญญา และเอกสารแนบท้าย ซึ่งเป็นพันธกรณีภายใต้ความตกลง AANZFTA ทั้งสิ้น 21 บท คือ

- (1) การจัดตั้งเขตการค้าเสรี วัตถุประสงค์ และคำนิยามทั่วไป
- (2) การค้าสินค้า
- (3) กฎถิ่นกำเนิดสินค้า
- (4) พิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า
- (5) มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช
- (6) มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง
- (7) มาตรการปกป้อง
- (8) การค้าบริการ
- (9) การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา
- (10) พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
- (11) การลงทุน
- (12) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
- (13) การค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน
- (14) ทรัพย์สินทางปัญญา
- (15) การแข่งขันทางการค้า
- (16) วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย
- (17) การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ
- (18) บทบัญญัติทั่วไปและข้อยกเว้น
- (19) บทบัญญัติเกี่ยวกับสถาบัน
- (20) การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท
- (21) บทบัญญัติสุดท้าย

รวมทั้ง 4 ภาคผนวก คือ

- (1) ข้อผูกพันการเปิดตลาดสินค้า (ไม่มีการเจรจาแก้ไขการเปิดตลาด)
- (2) ข้อผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการ
- (3) ข้อผูกพันการเปิดตลาดด้านการลงทุน และ
- (4) ข้อผูกพันการเปิดตลาดการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา

อารัมภบท

ความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA) ได้มีการลงนาม ณ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ประเทศไทย เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2552 และมีการแก้ไขโดยพิธีสารฉบับที่หนึ่ง เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 ณ กรุงเนปิดอว์ เมียนมา ต่อมา กลุ่มประเทศสมาชิกเห็นถึงความจำเป็นในการแก้ไขความตกลงเพื่อให้มั่นใจว่า ความตกลงนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อภาคธุรกิจ เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับความตกลงฯ สอดรับกับพัฒนาการของเวทีอื่น ๆ เช่น ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) โดยมุ่งหวังให้ความตกลงมีความทันสมัย สอดคล้องกับการประกอบธุรกิจและกิจกรรมทางการค้าที่เปลี่ยนแปลงไป การปรับเปลี่ยนบริบท ทางเศรษฐกิจของภูมิภาค และ ผลักดันการบังคับใช้พันธกรณีต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน และยกเลิกข้อกำหนดที่เป็นกีดกันโดยไม่จำเป็น รวมถึงกระตุ้นการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์โรคระบาดที่เกิดขึ้นทั่วโลก

ข้อ 1 การแก้ไขความตกลง

กลุ่มประเทศสมาชิกเห็นด้วยที่จะแก้ไขความตกลงตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายของพิธีสารฉบับนี้ ซึ่งเป็นไปตามข้อ 6 (การแก้ไข) ของบทที่ 18 (บัญญัติสุดท้าย) โดยพิธีสารฉบับนี้ จะประกอบเป็นส่วนหนึ่งของความตกลง AANZFTA

ข้อ 2 การมีผลใช้บังคับ

พิธีสารฉบับที่สองฯ จะมีผลใช้บังคับใน 60 วัน นับจากวันที่ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และสมาชิกอาเซียน อย่างน้อย 4 ประเทศ ได้ทำการยื่นสัตยาบันสารที่ได้รับอนุมัติแล้วให้กับผู้เก็บรักษาสนธิสัญญา สำหรับการให้สัตยาบันของประเทศสมาชิกที่เหลือ พิธีสารฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับกับประเทศสมาชิกรวมใน 60 วัน นับจากประเทศสมาชิกรวมได้ทำการยื่นสัตยาบันสารที่ได้รับอนุมัติแล้ว

ข้อ 3 ผู้เก็บรักษาสนธิสัญญา

พิธีสารฉบับนี้จะถูกเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการอาเซียน ซึ่งถูกมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นผู้เก็บรักษาสนธิสัญญา จากนั้นผู้เก็บรักษาสนธิสัญญาจะดำเนินการมอบสำเนาพิธีสารฉบับนี้ให้แก่ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศต่อไปโดยทันที

เอกสารแนบท้ายพิธีสารฉบับที่สองฯ (ความตกลง)

บทที่ 1 การจัดตั้งเขตการค้าเสรี วัตถุประสงค์ และคำนิยามทั่วไป

บทการจัดตั้งเขตการค้าเสรี วัตถุประสงค์ และคำนิยามทั่วไป ประกอบด้วย 3 ข้อ

ข้อ 1 วัตถุประสงค์ ความตกลงนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดเสรี อำนวยความสะดวก และเสริมสร้างโอกาสต่อการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุนระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกอย่างก้าวหน้า

เป็นลำดับ อาทิ ผ่านการยกเลิกอุปสรรคทางภาษีศุลกากรและอุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากรในการค้าสินค้า อำนวยความสะดวกโอกาสในการลงทุนด้วยสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุน พร้อมจัดตั้งกรอบความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความหลากหลายของเครือข่ายทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก

ข้อ 2 การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ เป็นไปโดยสอดคล้องกับข้อ 24 ของแกตต์ 1994 (GATT 1994) และข้อ 5 ของแกตส์ (GATS)

ข้อ 3 คำนิยามทั่วไป อธิบายความหมายของคำต่าง ๆ ที่ปรากฏในพิธีสารฯ และเอกสารแนบท้าย อาทิ AANZFTA หมายถึง เขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ สินค้าจำเป็น หมายถึง สินค้าที่ประเทศสมาชิกหนึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่ามีมีความจำเป็นสำหรับการบรรเทาภัยพิบัติ และที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อใช้ในทางการแพทย์ในภาวะวิกฤตด้านมนุษยธรรม พิธีสารฉบับที่สอง หมายถึง พิธีสารฉบับที่สอง เพื่อแก้ไขความตกลงการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์

บทที่ 2 การค้าสินค้า

บทการค้าสินค้า ประกอบด้วย 20 ข้อ (แบ่งเป็น 3 ส่วนสำคัญ คือ (1) ส่วน เอ บทบัญญัติทั่วไปและการเข้าสู่ตลาดสำหรับสินค้า (2) ส่วน บี มาตรการที่มีใช้ภาษี และ (3) ส่วน ซี การจัดการด้านสถาบัน) สรุปได้ดังนี้

ในประเด็นการค้าสินค้าจะใช้พิธีสารฉบับที่สองฯ แทนบทการค้าสินค้าของความตกลง AANZFTA ฉบับเดิม รวมทั้งพิธีสารฉบับที่หนึ่ง อย่างไรก็ดี การแก้ไขความตกลงในครั้งนี้เป็นการเจรจาเพื่อแก้ไขเนื้อหาของบทการค้าสินค้าเท่านั้น โดยไม่มีการเจรจาเพื่อเปิดตลาดสินค้าเพิ่มเติมแต่อย่างใด จึงยังคงใช้ตารางข้อผูกพัน การลดภาษีตามความตกลง AANZFTA ฉบับเดิม

เนื้อหาของบทการค้าสินค้าในพิธีสารฉบับที่สองฯ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

(1) ส่วน เอ บทบัญญัติทั่วไปและการเข้าสู่ตลาดสำหรับสินค้า อาทิ การให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติในการจัดเก็บภาษีอากรและกำหนดระเบียบข้อบังคับภายในการลดและยกเลิกภาษีศุลกากร การเร่งดำเนินการตามพันธกรณีด้านภาษีศุลกากร อนุญาตให้นำสินค้าเข้ามาชั่วคราว การอนุญาตให้นำคอนเทนเนอร์และพาเลทเข้ามาชั่วคราว การยกเว้นอากรนำเข้าตัวอย่างสินค้าที่ไม่มีมูลค่าทางการค้า การยกเลิกการอุดหนุนการส่งออกสินค้าเกษตร การปรับโอนพิกัดศุลกากรของตารางภาษีให้มีความทันสมัย

(2) ส่วน บี มาตรการที่มีใช้ภาษี อาทิ การจำกัดปริมาณ การเผยแพร่กฎระเบียบด้านการค้า การหรือเชิงเทคนิคเกี่ยวกับมาตรการที่มีใช้ภาษี การไม่ใช้มาตรการที่มีใช้ภาษีสำหรับสินค้าจำเป็น ในช่วงวิกฤตด้านมนุษยธรรม หรือโรคระบาด กระบวนการพิจารณาใบอนุญาตนำเข้า ค่าธรรมเนียมนำเข้าและส่งออก

(3) ส่วน ซี การจัดการด้านสถาบัน อาทิ โครงการข้อริเริ่มเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน การติดต่อผู้ประสานงาน การประชุมภายใต้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง โดยพิธีสารฉบับนี้ได้แก้ไข เนื้อหาในบทการค้าสินค้าให้มีความทันสมัย และได้เพิ่มข้อบทที่จะช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้า

บทที่ 3 กฎถิ่นกำเนิดสินค้า

บทกฎถิ่นกำเนิดสินค้า ประกอบด้วย 20 ข้อ และ 2 ภาคผนวก (ภาคผนวก 3 เอ (ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า) และภาคผนวก 3 บี (กฎเฉพาะรายสินค้า)) และ 3 เอกสารแนบท้าย (เอกสารแนบท้าย 3 เอ.หนึ่ง (บัญชีข้อมูลที่จำเป็น) เอกสารแนบท้าย 3 เอ.สอง (ข้อกำหนดเรื่องข้อมูลขั้นต่ำ-คำรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า) และเอกสารแนบท้าย 3 บี.หนึ่ง (รายการเฉพาะสำหรับกระบวนการของสิ่งทอ)) สรุปได้ดังนี้

3.1 อนุญาตให้มีการสะสมถิ่นกำเนิดสินค้า โดยประเทศสมาชิกสามารถนำสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดในกลุ่มประเทศสมาชิมาสะสมถิ่นกำเนิดสินค้าต่อได้ โดยถือเสมือนว่าสินค้านี้มีถิ่นกำเนิดในประเทศสมาชิคนั้น ๆ

3.2 กำหนดเกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดสินค้า ได้แก่ (1) เกณฑ์การผลิตหรือได้มาทั้งหมดภายในประเทศสมาชิก (Wholly Obtained: WO) ซึ่งใช้กับสินค้าที่ผลิตขึ้นหรือได้มาจากสมาชิกใดสมาชิกหนึ่งเพียงประเทศเดียว โดยไม่มีการใช้วัตถุดิบจากสมาชิกอื่นหรือนอกสมาชิก และ (2) เกณฑ์ไม่มีการผลิตทั้งหมดหรือไม่ได้มาทั้งหมดภายในประเทศสมาชิก (Not Wholly Obtained) โดยสินค้าจะได้ถิ่นกำเนิดก็ต่อเมื่อเป็นไปตามข้อกำหนดทั้งหมดที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 3 บี (กฎเฉพาะรายสินค้า)

3.3 มีการให้สิทธิในการอุทธรณ์เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่ผู้ผลิตผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า โดยต้องสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และแนวปฏิบัติทางปกครองของประเทศสมาชิก

3.4 จัดตั้งคณะอนุกรรมการวาดวยกฎวาทัวยถึนกำเนตสึนค้ำ (Sub-Committee on Rules of Origin: SC-ROO) ปรุเกอบตววยผุแทนจากกลุ่มประเทศสมาซึก เพือทำหำหนำที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติ และการหำรือที่เกือวกับปรุเต็นกฎถึนกำเนตสึนค้ำ ปรุ้อมส่งเสริมควมร่วมมือระหว่าง ประเทศสมาซึก ทัั้งนี้ คณะอนุกรรมการดั่งกล่ำวจะต้อปรุชุมเปนระยะ ๆ ตามที่กลุ่มประเทศ สมาซึกกำหนดร่วมกัน

3.5 ประเทศสมาซึกจะต้อร่วมกันพัฒนาระบบอิเล็ทรอนึกส์สำหรับการแลกเปลือยข้อมูล ถึนกำเนต เพือให้แนใจได้วำบทนี้จะถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภำพ ในแนวทงเดือวกัน และ สม่ำเสมอ เพือให้บรรลุเจตนารมณัและวัตถุประสงค์ของควมตกลงนี้

บทที่ 4 พิธีการศุลกากรและการอำนวยควมสะดวกทงการค้ำ

บทพิธีการศุลกากรและการอำนวยควมสะดวกทงการค้ำ มีวัตถุประสงค์เพือจัดทำ กฎระเบียบด้านศุลกากรให้มีการคาคำการณัได้ สอดคล้องกัน และโปรงใส รวมถึง อำนวยควมสะดวกทงการค้ำ โดยมีการระบุขอบเขตและคำนियำ ปรุเกอบตววย 24 ข้อ สรุบได้ ดั่งนี้

4.1 หน่วยงานศุลกากรของประเทศสมาซึกจะต้อปฏิบัติและใช้กฎหมายและข้อบงค้บ ทงศุลกากรให้สอดคล้องกัน

4.2 ประเทศสมาซึกจะต้อทำให้มั้นใจถึงการคาคำการณัได้ ควมสอดคล้อง และควมโปรงใส ในการใช้กฎหมายและข้อบงค้บทงศุลกากรของประเทศสมาซึกแต่ละฝำย

4.3 จะต้อมีการเผยแพร่วข้อมูล (เช่น กระบวนกรในการนำเข้ำ ส่งออก การฝำนแดนซึ่งจะต้อ ระบุขัันตอนและเอกสารที่ต้อใช้ของแต่ละทำเรือ ทำอำกาศยำน หรือจุดฝำนแดนของสึนค้ำ กระบวนกรอุทธรณัและทบทวนสำหรับการนำเข้ำ ส่งออก และฝำนแดนของสึนค้ำ) โดยท้นที่ ในลักษณะที่สามารถเข้ำถึงได้โดยง่าย และจะต้อเผยแพร่วทงอินเทอร์เน็ตหำกมีการเปลือยนแปลง ข้อมูล กฎหมายและกฎระเบียบที่เกือวข้อง

4.4 ประเทศสมาซึกต้อสนับสนุนการมีระบบจรรยาธรรมศุลกากรทงอิเล็ทรอนึกส์ของตนเอง

4.5 ประเทศสมาซึกต้อประเมินรำคาศุลกากรของสึนค้ำที่มีการซื้อขำยระหว่างกันโดยสอดคล้อง กับบทบัญญัติของควมตกลงวำดัวยการประเมินรำคาศุลกากร

4.6 ประเทศสมาซึกจะต้อสร้ำงหรือคงไว้ซึ่งระบบการบริการเชื่อมโยงข้อมูล เพือให้ ผู้ปรุเกอบการสามารถส่งสำเนาเอกสารอิเล็ทรอนึกส์ที่อ่านได้และชัดเจน และ/หรือข้อมูล ที่หน่วยงานกำหนดสำหรับการนำเข้ำ การส่งออก หรือการฝำนแดนของสึนค้ำ ณ จุดเดือว (Single Window)

บทที่ 5 มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (ไม่มีการเจรจาแก้ไข)

บทมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ประกอบด้วย 11 ข้อ สรุปได้ดังนี้

- 5.1 ยืนยันถึงสิทธิและพันธกรณีภายใต้ความตกลงว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary: SPS) ของ WTO
- 5.2 ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการยอมรับมาตรการที่เท่าเทียมกัน โดยสอดคล้องกับความตกลง SPS ของ WTO และมาตรฐานระหว่างประเทศ
- 5.3 ประเทศสมาชิกแต่ละฝ่ายต้องให้รายละเอียดหน่วยงานรับผิดชอบหลักของตน และต้องจัดให้มีจุดติดต่อแก่ประเทศสมาชิกอื่นแต่ละฝ่าย เพื่ออำนวยความสะดวกในการประสานงาน
- 5.4 ให้ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการ SPS โดยเป็นข้อมูลที่ทันกาลและเหมาะสม และให้โดยตรงแก่จุดติดต่อของกลุ่มประเทศสมาชิกที่เกี่ยวข้อง
- 5.5 จะไม่มีการนำบทการระงับข้อพิพาทมาใช้กับบทนี้

บทที่ 6 มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง

บทมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง ประกอบด้วย 13 ข้อ สรุปได้ดังนี้

- 6.1 ประเทศสมาชิกยืนยันสิทธิและพันธกรณีภายใต้ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade Agreement: TBT) ภายใต้ WTO
- 6.2 การจัดทำ การนำมาใช้ การใช้มาตรฐานต้องเป็นไปตามภาคผนวก 3 ของความตกลง TBT ภายใต้ WTO
- 6.3 ประเทศสมาชิกต้องส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านมาตรฐานของตนกับหน่วยงานด้านมาตรฐานของกลุ่มประเทศสมาชิกอื่น
- 6.4 ประเทศสมาชิกต้องใช้มาตรฐานระหว่างประเทศหรือส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานสำหรับกฎระเบียบทางเทคนิคและกระบวนการตรวจสอบและรับรอง เว้นแต่ไม่มีมาตรฐานระหว่างประเทศหรือมาตรฐานนั้นไม่มีประสิทธิผลหรือไม่เหมาะสมสำหรับการบรรลุวัตถุประสงค์อันชอบธรรม รวมทั้งให้ความสำคัญในการยอมรับความเทียบเท่าของกฎระเบียบทางเทคนิค และผลของกระบวนการตรวจสอบและรับรอง
- 6.5 ประเทศสมาชิกต้องพยายามยกระดับการยอมรับผลของกระบวนการตรวจสอบและรับรองที่ดำเนินการในประเทศสมาชิกอื่น โดยมุ่งที่จะเพิ่มประสิทธิภาพ หลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน และทำให้มั่นใจถึงความมีประสิทธิผลด้านต้นทุนของการตรวจสอบและรับรอง ซึ่งประเทศสมาชิกอาจเลือกใช้แนวทางดำเนินการตามความเหมาะสมของสถานการณ์

บทที่ 7 มาตรการปกป้อง (ไม่มีการเจรจาแก้ไข)

บทมาตรการปกป้อง โดยหากความตกลงฯ ฉบับนี้ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือคุกคามให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด ประเทศสมาชิกอาจใช้มาตรการปกป้องได้ประกอบด้วย 9 ข้อ สรุปได้ดังนี้

7.1 จะต้องคงไว้ซึ่งสิทธิและพันธกรณีของตนภายใต้ข้อ 19 ของแกตต์ 1994 (GATT 1994) และความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้อง และข้อ 5 ของความตกลงว่าด้วยการเกษตร ทั้งนี้ ความตกลงฉบับนี้ไม่ก่อให้เกิดสิทธิหรือพันธกรณีเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการปกป้องทั่วไปต่อประเทศสมาชิก

7.2 กำหนดให้แจ้งให้ประเทศสมาชิกอื่น ๆ ทราบเป็นลายลักษณ์อักษรโดยทันที เกี่ยวกับ (1) การเริ่มต้นกระบวนการไต่สวน (2) การมีผลการพิจารณาว่ามีความเสียหายอย่างร้ายแรงที่เกิดจากการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นของสินค้าซึ่งเป็นผลจากการลดหรือยกเลิกภาษีศุลกากรของสินค้านั้น (3) การมีคำตัดสินให้ใช้บังคับหรือขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรการปกป้อง (4) การมีคำตัดสินให้ผ่อนคลามาตรการปกป้องที่มีอยู่ และ (5) การใช้บังคับมาตรการชั่วคราว

7.3 สามารถใช้มาตรการปกป้องได้ในขอบเขตและช่วงเวลาเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันหรือเยียวยาความเสียหายอย่างร้ายแรง และเพื่ออำนวยความสะดวกในการปรับตัว โดยสามารถใช้มาตรการดังกล่าวได้ไม่เกิน 2 ปี และอาจขยายเวลาออกไปได้ไม่เกิน 1 ปี แต่รวมระยะเวลาแล้วไม่เกิน 3 ปี

7.4 ในสถานการณ์ที่วิกฤต อาจใช้มาตรการปกป้องชั่วคราวได้ เมื่อมีการตัดสินว่าการนำเข้าสินค้าจากประเทศสมาชิกหรือประเทศสมาชิกอีกฝ่ายก่อให้เกิดหรือกำลังคุกคามให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมภายใน โดยระยะเวลาการใช้มาตรการดังกล่าวจะต้องไม่เกิน 200 วัน

7.5 ประเทศสมาชิกจะต้องแจ้งให้ประเทศสมาชิกอื่น ๆ ทราบเป็นลายลักษณ์อักษรโดยทันที เกี่ยวกับ (1) การเริ่มต้นกระบวนการไต่สวน (2) การมีผลการพิจารณาว่ามีความเสียหายอย่างร้ายแรงที่เกิดจากการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นของสินค้าซึ่งเป็นผลจากการลดหรือยกเลิกภาษีศุลกากรของสินค้านั้น (3) การมีคำตัดสินให้ใช้บังคับหรือขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรการปกป้อง (4) การมีคำตัดสินให้ผ่อนคลามาตรการปกป้องที่มีอยู่ และ (5) การใช้บังคับมาตรการชั่วคราว

บทที่ 8 การค้าบริการ

บทการค้าบริการ ประกอบด้วย 28 ข้อ และ 4 ภาคผนวก (ได้แก่ (1) ภาคผนวก 8 เอ (บริการการเงิน) (2) ภาคผนวก 8 บี (โทรคมนาคม) (3) ภาคผนวก 8 ซี (บริการวิชาชีพ) และ (4) ภาคผนวก 8 ดี (ความร่วมมือด้านบริการการศึกษา)) สรุปได้ดังนี้

8.1 กำหนดพันธกรณีที่ประเทศสมาชิกต้องปฏิบัติในการใช้บังคับมาตรการสำหรับการค้าบริการในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การให้บริการข้ามพรมแดน (Mode 1) การบริโภคนในต่างประเทศ (Mode 2) การจัดตั้งธุรกิจ (Mode 3) การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา (Mode 4) ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ การอุดหนุนและเงินอุดหนุน และสิทธิรับขบวนการจราจรทางอากาศ เป็นต้น

8.2 ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ เช่น การไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้ให้บริการหรือการให้บริการของประเทศสมาชิกอื่น การให้การปฏิบัติต่อผู้ให้บริการหรือการให้บริการของประเทศสมาชิกอื่น ไม่ด้อยไปกว่าผู้ให้บริการหรือการให้บริการของประเทศสมาชิกอื่น ๆ

8.3 ให้มีกฎระเบียบภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการ ที่เป็นไปด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และส่งเสริมความโปร่งใสด้านกฎระเบียบ โดยให้มีการเผยแพร่มาตรการที่เกี่ยวข้องแก่สาธารณะ

8.4 สามารถมีมาตรการปกป้อง โดยเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกหนึ่งขอปรึกษาหารือกับประเทศสมาชิกอื่นได้ หากภายหลังพิธีสารฉบับที่สองฯ มีผลบังคับใช้ แล้วเกิดความยากลำบากในการดำเนินการตามข้อผูกพันของบทธการค้าบริการ

8.5 ผู้กพันหลักการให้สิทธิประโยชน์กับนักลงทุนของประเทศสมาชิกโดยอัตโนมัติ โดยให้สิทธิประโยชน์กับนักลงทุนของประเทศสมาชิกโดยอัตโนมัติหากมีการแก้ไขกฎหมายภายในในอนาคต ให้เสรีมากยิ่งขึ้นจากปัจจุบัน (หากไม่มีการแก้ไขกฎหมายภายในในอนาคต ก็จะไม่มีการเปิดเสรีเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด) และให้สิทธิประโยชน์กับนักลงทุนของประเทศสมาชิกโดยอัตโนมัติ หากมีการขยายสิทธิประโยชน์ให้กับประเทศนอกสมาชิกในอนาคต

8.6 ให้มีการกำหนดจุดติดต่อเพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีภายใต้บทนี้ หากมีการร้องขอ

8.7 ภาคผนวก 8 เอ บริการด้านการเงิน ประกอบด้วย 16 ข้อ สรุปได้ดังนี้

8.7.1 สามารถใช้มาตรการกำกับดูแลเสถียรภาพและความมั่นคงของระบบการเงิน โดยมาตรการดังกล่าวจะต้องไม่นำมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ความตกลงฉบับนี้

8.7.2 สนับสนุนการพัฒนาการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ข้ามแดนเพื่อให้มีประสิทธิภาพ ความปลอดภัย และเชื่อถือได้

8.7.3 ตระหนักถึงมาตรการกำกับดูแลการบริการด้านการเงินที่โปร่งใสมีความสำคัญต่อการเข้าสู่ตลาดของประเทศสมาชิกอื่น

8.7.4 ไม่ให้ใช้มาตรการที่กีดกันการถ่ายทอดข้อมูล การถ่ายโอนข้อมูลด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีอื่น ๆ และการโอนอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจตามปกติของผู้ให้บริการ

8.8 ภาคผนวก 8 ปี บริการโทรคมนาคม ประกอบด้วย 23 ข้อ สรุปได้ดังนี้

ภาคผนวกนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางการกำกับดูแลบริการโทรคมนาคมที่ดี เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและการแข่งขันที่เสรีและเป็นธรรม ซึ่งมีสาระสำคัญสอดคล้องกับความตกลง RCEP โดยได้มีการปรับปรุงเพิ่มเติมเนื้อหาในบางหัวข้อ อาทิ

8.8.1 แนวทางการกำกับดูแล (Approaches to Regulation) เพื่อตระหนักถึงความสำคัญของการแข่งขันในตลาด และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค

8.8.2 การขายต่อบริการ (Resale) ประเทศสมาชิกแต่ละฝ่ายอาจกำหนดให้บริการโทรคมนาคมสาธารณะประเภทใดต้องจัดให้มีการขายต่อบริการโดยผู้ให้บริการรายใหญ่ โดยอยู่บนพื้นฐานความจำเป็นเพื่อส่งเสริมการแข่งขันหรือเพื่อประโยชน์ในระยะยาวของผู้บริโภค

8.8.3 ระบบเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศ หากประเทศสมาชิกอนุญาตให้ผู้ให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคมสาธารณะหรือผู้ให้บริการโทรคมนาคมสาธารณะภายในอาณาเขตของตน ประกอบกิจการระบบเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศ ในลักษณะที่เป็นโครงข่ายโทรคมนาคมสาธารณะ ประเทศนั้นจะต้องประกันว่าผู้ให้บริการดังกล่าวปฏิบัติต่อผู้ให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคมสาธารณะของประเทศสมาชิกอีกฝ่ายหนึ่งอย่างสมเหตุสมผลและไม่เลือกปฏิบัติในการเข้าถึงระบบเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศ

8.8.4 การแยกส่วนของส่วนประกอบโครงข่าย ประเทศสมาชิกแต่ละฝ่ายต้องพยายามที่จะประกันได้ว่าผู้ให้บริการรายใหญ่ภายในอาณาเขตของตนจัดให้มีการเข้าถึงส่วนประกอบโครงข่ายสายแบบแยกส่วน บนข้อกำหนดและเงื่อนไขที่สมเหตุสมผล ไม่เลือกปฏิบัติ และโปร่งใส

8.8.5 การระงับข้อพิพาทในกิจการโทรคมนาคม ประเทศสมาชิกแต่ละฝ่ายต้องประกันว่าผู้ให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคมสาธารณะหรือผู้ให้บริการโทรคมนาคมสาธารณะของประเทศสมาชิกอีกฝ่ายหนึ่ง มีสิทธิภายในระยะเวลาที่กำหนดที่จะร้องขอต่อหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมหรือหน่วยงานระงับข้อพิพาทของตน ตามกฎหมายและกฎระเบียบของตน

8.9 ภาคผนวก 8 ซี บริการวิชาชีพ สรุปลงได้ดังนี้

8.9.1 การสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในด้านบริการวิชาชีพ

8.9.2 ภาคผนวกบริการวิชาชีพมีพันธกรณีที่สำคัญ ได้แก่

- 1) การกำหนดให้ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศมีการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาสาขาบริการวิชาชีพที่ประเทศสมาชิกอย่างน้อย 2 ประเทศมีความสนใจร่วมกัน เพื่อจัดตั้งเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น/ส่งเสริมให้มีเจรจาในการยอมรับด้านคุณสมบัติวิชาชีพ การออกใบอนุญาต หรือการจดทะเบียน เป็นต้น
- 2) ประเทศสมาชิกแต่ละฝ่ายจะต้องสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดทำกรอบการทำงานตามหนึ่งในองค์ประกอบที่ตกลงร่วมกัน ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวต้องเป็นไปตามขอบเขตของกฎหมาย/กฎระเบียบภายในประเทศของประเทศสมาชิกเจ้าบ้าน (Host Country)
- 3) ประเทศสมาชิกอาจพิจารณายอมรับใบอนุญาตของประเทศสมาชิกของผู้ให้บริการต่างชาติ หรือการเป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับ โดยไม่จำเป็นต้องมีการสอบข้อเขียนเพิ่มเติม
- 4) ประเทศสมาชิกจะต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานและหลักเกณฑ์สำหรับการออกใบอนุญาตและการรับรองผู้ให้บริการวิชาชีพ หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่กำกับดูแล หากมีการร้องขอจากประเทศสมาชิกอีกฝ่าย
- 5) ประเทศสมาชิกจัดตั้งคณะทำงานบริการวิชาชีพซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของประเทศสมาชิกแต่ละฝ่ายเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้ภาคผนวกนี้

8.10 ภาคผนวก 8 ดี ความร่วมมือด้านบริการการศึกษา สรุปลงได้ดังนี้

8.10.1 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในด้านที่เกี่ยวข้องกับบริการการศึกษาตามความเหมาะสม

8.10.2 ภาคผนวกความร่วมมือด้านบริการการศึกษามีพันธกรณีที่สำคัญ ได้แก่

- 1) ส่งเสริมความร่วมมือด้านบริการการศึกษาในสาขาที่มีความสนใจร่วมกันตามความเหมาะสม และเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในประเทศของแต่ละประเทศสมาชิกแต่ละฝ่าย

- 2) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ สถาบันด้านการศึกษา องค์กร และหน่วยงานอื่นๆ เพื่อดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในด้านการพัฒนาการฝึกอบรม การดำเนินโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถ การโอนย้ายหน่วยกิจ และการแลกเปลี่ยนบุคลากร เป็นต้น
- 3) การดำเนินการความร่วมมือตามภาคผนวกนี้จะขึ้นอยู่กับความพร้อมของเงินทุน และทรัพยากรของกลุ่มประเทศสมาชิกที่เกี่ยวข้อง และจะได้รับทุนตามที่ได้มีการกำหนดร่วมกันโดยกลุ่มประเทศสมาชิกที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 9 การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา

บทการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา ประกอบด้วย 9 ข้อ สรุปได้ดังนี้

9.1 บทการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาจะใช้บังคับกับมาตรการที่มีผลต่อการเข้าเมืองชั่วคราวของบุคคลธรรมดาของอีกประเทศภาคีซึ่งอาจรวมถึงบุคคลประเภท นักธุรกิจ (Business Visitors: BV) ผู้โอนย้ายในกิจการ (Intra-Corporate Transferees: ICT) ขึ้นกับเงื่อนไขภายใต้ตารางข้อผูกพันการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของแต่ละประเทศสมาชิก ทั้งนี้ ไทยอนุญาตเฉพาะบุคคลธรรมดา 2 ประเภท ได้แก่ (1) ผู้เยี่ยมเยือนทางธุรกิจ (BV) โดยอนุญาตให้เข้ามาพำนักในไทยได้ไม่เกิน 90 วัน และสามารถขยายเวลาได้ไม่เกิน 1 ปี ทั้งนี้ ระยะเวลาพำนักจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและกรมการจัดหางาน (2) ผู้โอนย้ายภายในบริษัท (ICT) ในระดับผู้จัดการ ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญ โดยอนุญาตให้มาพำนักในไทย ครั้งแรกไม่เกิน 1 ปี และอาจขยายเวลาได้ไม่เกิน 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ปี

9.2 การให้การอนุญาตการเข้าเมืองเป็นการชั่วคราว หรือการขยายระยะเวลาการพำนักอยู่เป็นการชั่วคราวแก่บุคคลธรรมดาจากประเทศสมาชิกอื่น หากบุคคลธรรมดานั้นได้ดำเนินการตามขั้นตอนและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนด

9.3 ให้มีการเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเข้าเมืองที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงาน

9.4 เปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกสามารถมีความร่วมมืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในอนาคตได้อีกด้วย

บทที่ 10 พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์

บทพาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย 20 ข้อ สรุปได้ดังนี้

10.1 ส่งเสริมพาณิชยอิเล็กทรอนิกส์และการใช้พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดนระหว่างประเทศสมาชิก สร้างสภาพแวดล้อมแห่งความมั่นใจและความเชื่อมั่นในการใช้พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกเกี่ยวกับการพัฒนาพาณิชยอิเล็กทรอนิกส์

10.2 ให้มีกฎหมายและกฎระเบียบในเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภคออนไลน์จากการกระทำที่ฉ้อฉลและหลอกลวง รวมถึงส่งเสริมการเข้าถึงกลไกการเยียวยาผู้บริโภค การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลออนไลน์โดยคำนึงถึงมาตรฐานและแนวปฏิบัติระหว่างประเทศ

10.3 ยกเว้นภาษีศุลกากรสำหรับการส่งผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมติของ WTO ทั้งนี้ ไม่ได้ห้ามประเทศสมาชิกจัดเก็บภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น ๆ สำหรับการส่งผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์

10.4 เสริมสร้างความสามารถของหน่วยงานด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ โดยผ่านการแลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยใช้กลไกความร่วมมือที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน

10.5 ส่งเสริมความเท่าเทียมทางดิจิทัล เพื่อให้ทุกภาคส่วน รวมถึงวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย สามารถรับประโยชน์จากพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และการค้าดิจิทัล ผ่านการพัฒนาโครงการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ การแลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ และความร่วมมือในสาขาที่สมาชิกตกลงร่วมกัน

บทที่ 11 การลงทุน

บทการลงทุน ประกอบด้วย 29 ข้อ และ 2 ภาคผนวก (ภาคผนวก 11 เอ (กฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ) และภาคผนวก 11 บี (การเวนคืนและการชดเชย)) สรุปได้ดังนี้

11.1 การคุ้มครองและการส่งเสริมการลงทุน ครอบคลุมพันธกรณีสำคัญ อาทิ

(1) ให้ปฏิบัติต่อการลงทุนที่ได้รับความคุ้มครองและนักลงทุนของประเทศสมาชิกอื่น ไม่ด้อยไปกว่าที่ให้การลงทุนหรือนักลงทุนชาติตน หรือที่ให้การลงทุนหรือนักลงทุนนอกประเทศสมาชิก

(2) ให้ปฏิบัติต่อการลงทุนอย่างเป็นธรรม สอดคล้องกับหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ พร้อมทั้งสามารถใช้มาตรการตามที่จำเป็นด้วยความสมเหตุสมผล

(3) ไม่อนุญาตให้กำหนดเงื่อนไขสำหรับการลงทุน เช่น ต้องส่งออกสินค้าในระดับหรือสัดส่วนตามที่กำหนด ให้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศ หรือกำหนดอัตราหรือมูลค่าของค่าสิทธิภายใต้สัญญาของบริษัทเอกชน เป็นต้น

11.2 **การเปิดเสรีการลงทุน** เปิดให้นักลงทุนของประเทศสมาชิกเข้ามาลงทุนในสาขาที่ไม่ใช่บริการ (non-service sectors) และสาขาการผลิตที่ต้องใช้เทคโนโลยีและความเชี่ยวชาญขั้นสูง เช่น เครื่องจักรที่ใช้ในการเกษตร อุปกรณ์ที่ใช้ในทางการแพทย์และศัลยกรรม และเครื่องใช้ทางศัลยกรรมกระดูก ในขณะเดียวกัน ไทยได้จัดทำข้อสงวนการเปิดเสรีไว้ด้วยกัน โดยรัฐสามารถสงวนสิทธิในการใช้มาตรการที่ไม่สอดคล้องกับพันธกรณี และรัฐสามารถปรับแก้ไขกฎระเบียบที่จำเป็นได้ในอนาคต อาทิ (1) มาตรการที่เป็นไปเพื่อความมั่นคงและปลอดภัยของประเทศตามรัฐธรรมนูญ (2) มาตรการในเรื่องการถือครองและการใช้ที่ดิน (3) มาตรการระดับท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับ

สิ่งแวดล้อม/สุขภาพ/วัฒนธรรม (4) มาตรการภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ในเรื่องความมั่นคงและปลอดภัย และการขอรับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองและการกำหนดเงินทุนขั้นต่ำในการประกอบธุรกิจ (5) การกำหนดให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี

บทที่ 12 ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (ไม่มีการเจรจาแก้ไข)

บทความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย 8 ข้อ สรุปได้ดังนี้

12.1 มีวัตถุประสงค์เพื่อตระหนักถึงความสำคัญของโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่องระหว่างอาเซียน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ และตกลงที่จะกระชับความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจมีอยู่ในด้านที่กลุ่มประเทศสมาชิกมีผลประโยชน์ร่วมกัน โดยคำนึงถึงระดับการพัฒนาที่แตกต่างกันของกลุ่มประเทศสมาชิก

12.2 ประเทศสมาชิกจะมีส่วนรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตามแผนงาน และโครงการความร่วมมือต่าง ๆ โดยประเทศสมาชิกผู้เสนอแผนงาน หรือคณะกรรมการ/อนุกรรมการผู้เสนอแผนงานจะต้องจัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับองค์ประกอบของแผนงานนั้น ๆ ปรีกษาหารือ ติดตามและประเมินผลเป็นระยะ ๆ รวมถึงรายงานผลการดำเนินการโครงการที่แล้วเสร็จให้ประเทศสมาชิกแต่ละฝ่าย จนกว่าการดำเนินการขององค์ประกอบของแผนงานนั้นจะแล้วเสร็จ

บทที่ 13 การค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน (บทเพิ่มเติม)

บทความการค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 4 ข้อ สรุปได้ดังนี้

13.1 สอดคล้องกับมติสมัชชาสหประชาชาติที่ 70/1 เรื่อง “การเปลี่ยนแปลงโลกของเรา: วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030” ซึ่งรับรองเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 (“วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030”) และพันธสัญญาของตนที่มีต่อความตกลงพหุสมัชชาด้านสิ่งแวดล้อมและแรงงานที่แต่ละประเทศเป็นสมาชิกอยู่ รวมถึงวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030

13.2 การค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นกลไกเพื่อเสริมสร้างความพยายามและความสามารถร่วมกันในการปกป้องสิ่งแวดล้อม และการทำงานร่วมกันในประเด็นแรงงานและประเด็นการเสริมบทบาทด้านเศรษฐกิจของสตรี พร้อมเสริมสร้างความสัมพันธ์ด้านการค้าและการลงทุนของตน โดยประเทศสมาชิกแต่ละฝ่ายต้องเคารพสิทธิอธิปไตยในการพัฒนา กำหนด บริหารจัดการ และใช้บังคับกฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย ในประเด็นด้านการค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน

13.3 เน้นสาขาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อาทิ (1) สภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (2) เศรษฐกิจสีเขียวและสีน้ำเงิน (3) เศรษฐกิจหมุนเวียนในการผลิต (4) พลังงาน (5) แรงงาน (6) ประเด็นภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และ (7) ประเด็นอื่น ๆ ที่กลุ่มประเทศสมาชิกตกลงร่วมกัน โดยการดำเนินการขึ้นอยู่กับงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล และกฎหมายและระเบียบ

ของประเทศสมาชิกแต่ละฝ่าย หากการปฏิบัติถูกยับยั้งอันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านศักยภาพ กลุ่มประเทศสมาชิกอาจร่วมมือกันเพื่อช่วยเหลือประเทศสมาชิกอาเซียนในการปฏิบัติดังกล่าว

บทที่ 14 ทรัพย์สินทางปัญญา (ไม่มีการเจรจาแก้ไข)

บททรัพย์สินทางปัญญา ประกอบด้วย 12 ข้อ โดยบทนี้ไม่ได้มีการเจรจาแก้ไขพันธกรณี ทำให้พันธกรณีในบทนี้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากพันธกรณีที่ระบุในความตกลง AANZFTA ฉบับปัจจุบัน สรุปได้ดังนี้

14.1 ประเทศสมาชิกยืนยันที่จะใช้การคุ้มครองและการบังคับใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา อย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและกฎหมายของประเทศสมาชิกแต่ละฝ่าย

14.2 ประเทศสมาชิกแต่ละฝ่ายต้องปฏิบัติต่อคนชาติของประเทศสมาชิกอื่นไม่ด้อยไปกว่าที่ปฏิบัติต่อคนชาติของตนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา โดยอยู่ภายใต้ ข้อบังคับของข้อยกเว้นที่กำหนดไว้ในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้า (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights: TRIPS) และความตกลงภายใต้องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization: WIPO)

14.3 ประเทศสมาชิกต้องพยายามร่วมมือกันเพื่อส่งเสริมการศึกษาและตระหนักถึงประโยชน์ของการคุ้มครองและการบังคับใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ความพร้อมและกฎหมายภายในของประเทศสมาชิกนั้น ๆ

บทที่ 15 การแข่งขันทางการค้า

บทการแข่งขันทางการค้า ประกอบด้วย 10 ข้อ และ 4 ภาคผนวก สรุปได้ดังนี้

15.1 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าในตลาด และเสริมสร้างประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจและสวัสดิภาพของผู้บริโภค โดยมีข้อผูกพันสำหรับประเทศสมาชิกในการบัญญัติหรือ คงไว้ซึ่งกฎหมายและกฎระเบียบด้านการแข่งขันทางการค้าที่ห้ามกิจกรรมต่อต้านการแข่งขัน และ จัดตั้งหรือคงไว้ซึ่งหน่วยงานที่ปฏิบัติตามกฎหมายด้านการแข่งขัน ซึ่งต้องคำนึงถึงสิทธิอธิปไตย ของแต่ละประเทศสมาชิกในการพัฒนาและบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันของตน

15.2 กำหนดให้การบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบด้านการแข่งขันทางการค้าต้องเป็นอิสระ และตั้งอยู่บนพื้นฐานของนโยบายหรือประโยชน์สาธารณะ โดยบังคับใช้กับทุกองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในกิจกรรมเชิงพาณิชย์ ตลอดจนมีกำหนดการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความร่วมมือในการบังคับใช้ กฎหมายการแข่งขันทางการค้า และการให้ประเทศสมาชิกดำเนินกิจกรรมความร่วมมือทางเทคนิค

เพื่อสร้างขีดความสามารถที่จำเป็นในการเสริมสร้างการพัฒนานโยบายและบังคับใช้กฎหมาย การแข่งขันทางการค้าและกฎหมายการคุ้มครองผู้บริโภค

15.3 กำหนดให้มีผู้ประสานงานสำหรับความร่วมมือทางเทคนิค

15.4 ไม่มีการนำกลไกการระงับข้อพิพาทมาใช้ภายใต้บทนี้

บทที่ 16 วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (บทเพิ่มเติม)

บทวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ประกอบด้วย 6 ข้อ สรุปได้ดังนี้

16.1 เสริมสร้างให้ประเทศสมาชิกตระหนักว่าวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย มีบทบาทสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ การจ้างงาน และนวัตกรรม และส่งเสริมการแบ่งปัน ข้อมูลและการทำงานร่วมกันเพื่อเพิ่มความสามารถของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ในการใช้ประโยชน์จากสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากความตกลงนี้

16.2 ส่งเสริมการแบ่งปันข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ระหว่างประเทศสมาชิก ซึ่งรวมถึงการจัดตั้งและการบำรุงรักษาแพลตฟอร์มข้อมูลที่เข้าถึงได้ โดยสาธารณะ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่ดีระหว่าง กลุ่มประเทศสมาชิก โดยข้อมูลต้องทำให้เข้าถึงง่ายและเผยแพร่ในรูปแบบภาษาอังกฤษ

16.3 ประเทศสมาชิกต้องร่วมมือกันแบ่งปันและแลกเปลี่ยนข้อมูลจากแนวปฏิบัติที่ดี ที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ตัวอย่างความร่วมมือ เช่น สนับสนุน การบังคับใช้กฎหมายและระเบียบทางการค้า ยกระดับการเข้าถึงตลาดและการมีส่วนร่วมในห่วงโซ่ คุณค่าโลกของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ส่งเสริมการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย เป็นต้น

16.4 กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs Committee) ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่รัฐของประเทศสมาชิก เพื่อควบคุมดูแล ประสานงาน และบริหารจัดการประเด็นภายใต้บทนี้ ทั้งนี้ กำหนดให้คณะกรรมการด้าน MSMEs ต้องประชุมภายใน 1 ปี นับจากวันที่พิธีสารฉบับที่สองฯ มีผลใช้บังคับ และหลังจากนั้นประชุมตามที่ กลุ่มประเทศสมาชิกกำหนด

16.5 จะไม่นำกลไกการระงับข้อพิพาทมาใช้บังคับกับบทนี้

บทที่ 17 การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ (บทเพิ่มเติม)

บทการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ ประกอบด้วย 12 ข้อ และภาคผนวก 17 เอ (เอกสารหรือระบบ อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้งานโดยประเทศสมาชิกสำหรับการเผยแพร่ข้อมูลความโปร่งใส) สรุปได้ดังนี้

17.1 บทนี้ใช้บังคับกับกฎหมาย ระเบียบ และกระบวนการของประเทศสมาชิกภายใต้ การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐของหน่วยงานภาครัฐในส่วนกลาง ตามที่ประเทศสมาชิกแต่ละฝ่ายกำหนด

หรือประกาศ และไม่บังคับใช้กับประเทศสมาชิกที่เป็นประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยประเทศสมาชิกเหล่านั้นอาจได้รับประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก

17.2 ประเทศสมาชิกตระหนักถึงบทบาทของการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐว่าเป็นการเปิดแข่งขันระหว่างประเทศ ทำให้ต้องพิจารณาถึงวิธีการส่งเสริมและการดำเนินการตามหลักการสำคัญของความโปร่งใส ความคุ้มค่า ความรับผิดชอบ และกระบวนการอันชอบธรรมในการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และขั้นตอนของประเทศสมาชิกตามความเหมาะสม

17.3 ส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลที่เหมาะสม เช่น กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เสนอราคาทราบ และมีการประกาศผลผู้ชนะการคัดเลือกสู่สาธารณะ และถ้าเป็นไปได้ควรมีการจัดทำเป็นภาษาอังกฤษ

17.4 ประเทศสมาชิกต้องพยายามใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเผยแพร่ประกาศ เอกสารประกวดราคา การแลกเปลี่ยนข้อมูล การสื่อสาร และการเสนอราคา

17.5 ประเทศสมาชิกให้ความสำคัญของการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย เพื่อให้มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการจ้างงาน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการอำนวยความสะดวกในการมีส่วนร่วมของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย ในการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ

บทที่ 18 บทบัญญัติทั่วไปและข้อยกเว้น

บทบัญญัติทั่วไปและข้อยกเว้น ประกอบด้วย 6 ข้อ สรุปได้ดังนี้

18.1 กำหนดให้พันธกรณีภายใต้ความตกลงนี้สอดคล้องกับพันธกรณีองค์การการค้าโลก ภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (แกตต์ ค.ศ. 1994) (และความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (แกตส์) ที่ประเทศสมาชิกเป็นภาคี

18.2 ไม่มีการกำหนดให้ (1) ประเทศสมาชิกต้องให้ข้อมูลที่เห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลนั้นจะขัดต่อผลประโยชน์ในเรื่องความมั่นคงที่จำเป็นของตน (2) ขัดขวางประเทศสมาชิกจากการใช้มาตรการที่เห็นว่ามีควมจำเป็นต่อการดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติ การปกป้องความมั่นคงของตนเอง เพื่อการดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

18.3 หากเกิดภาวะปัญหาดุลการชำระเงินและปัญหาทางการเงินภายนอกที่ร้ายแรง กรณีการค้าสินค้า ประเทศสมาชิกอาจนำบทบัญญัติเรื่องดุลการชำระเงินภายใต้แกตต์ ค.ศ. 1994 มาใช้หรือคงไว้ซึ่งมาตรการจำกัดการนำเข้า ส่วนกรณีการค้าบริการ ประเทศสมาชิกอาจนำมาใช้หรือคงไว้ซึ่งข้อจำกัดทางการค้าบริการที่ได้ยอมรับข้อผูกพันไว้ รวมถึงการชำระเงินหรือการโอนเงินสำหรับธุรกรรมซึ่งเกี่ยวเนื่องกับข้อผูกพันนั้น ๆ

18.4 ปกป้องประเทศสมาชิกในการไม่นำกลไกการระงับข้อพิพาทระหว่างนักลงทุนกับรัฐ (ISDS) และระหว่างรัฐกับรัฐ (SSDS) มาใช้กับระบบคัดกรองนักลงทุนจากต่างประเทศ

บทที่ 19 บทบัญญัติเกี่ยวกับสถาบัน (ไม่มีการเจรจาแก้ไข)

บทบัญญัติเกี่ยวกับสถาบัน ประกอบด้วย 2 ข้อ สรุปได้ดังนี้

19.1 ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ (FTA Joint Committee) เพื่อทำหน้าที่ กำกับดูแล พิจารณา ให้คำแนะนำ ทบทวนการปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้ ทั้งนี้ คณะกรรมการร่วมดังกล่าวอาจจัดตั้งองค์กรย่อยขึ้นเพิ่มเติมและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบของตนไปให้แก่องค์กรย่อยใด ๆ ที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ความตกลงฉบับนี้ อาทิ คณะกรรมการสินค้า คณะอนุกรรมการว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า คณะอนุกรรมการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช เป็นต้น โดยคณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ จะต้องมีการประชุมครั้งแรกภายใน 1 ปีหลังจากที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ และหากมีการร้องขอโดยประเทศสมาชิกตามทีกลุ่มประเทศสมาชิกได้ตกลงกัน คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ อาจต้องจัดประชุมวิสามัญภายใน 30 วัน นับจากวันที่ได้รับการร้องขอดังกล่าว

19.2 คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ ต้องรายงานต่อที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจของอาเซียน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เป็นประจำ ผ่านการประชุมของเจ้าหน้าที่อาวุโสทางเศรษฐกิจของตน

19.3 ประเทศสมาชิกแต่ละฝ่ายต้องกำหนดจุดติดต่อเพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก และการติดต่อสื่อสารอย่างเป็นทางการทั้งหมดจะต้องกระทำเป็นภาษาอังกฤษ

บทที่ 20 การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท

บทการปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท ประกอบด้วย 21 ข้อ (แบ่งเป็น 5 ส่วน ได้แก่ (1) บทบัญญัติเบื้องต้น (2) บทบัญญัติว่าด้วยการปรึกษาหารือ (3) บทบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัย (4) บทบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติตามคำชี้ขาด และ (5) บทบัญญัติสุดท้าย) และ 2 ภาคผนวก ได้แก่ ภาคผนวก 20 เอ (กฎแห่งวิธีพิจารณาสำหรับกระบวนการอนุญาโตตุลาการ) และภาคผนวก 20 บี (กระบวนการทางเลือกสำหรับการจัดองค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการ) สรุปได้ดังนี้

20.1 กำหนดกระบวนการสำหรับการหารือและระงับข้อพิพาทที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และโปร่งใส เพื่อระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นภายใต้ความตกลง

20.2 จะไม่ใช่บังคับกับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นภายใต้บทที่ 5 (สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช) บทที่ 12 (ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ) บทที่ 13 (การค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน) บทที่ 15 (การแข่งขัน) บทที่ 16 (วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย) และบทที่ 17 (การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ)

20.3 ประเทศสมาชิกผู้ถูกฟ้องต้องเข้าสู่การปรึกษาหารือ หากประเทศสมาชิกผู้ฟ้องร้องขอ

20.4 ประเทศสมาชิกผู้ฟ้องอาจร้องขอให้มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการเพื่อพิจารณาเรื่องที่พิพาทได้ แต่ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดภายใต้บทนี้

20.5 มีการกำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ของคณะผู้พิจารณา กระบวนการพิจารณา การปฏิบัติตามคำตัดสิน การติดตามการปฏิบัติตามคำตัดสินรวมถึงการจัดตั้งคณะผู้พิจารณาเพื่อทบทวนการปฏิบัติตามคำตัดสิน และการชดเชยความเสียหายหรือการถูกระงับสิทธิประโยชน์ในกรณีที่ไม่มีการปฏิบัติตามคำตัดสิน ทั้งนี้ ยังมีมีการให้สิทธิพิเศษและแตกต่างกับประเทศสมาชิกประเทศพัฒนาน้อยที่สุดอีกด้วย

บทที่ 21 บทบัญญัติสุดท้าย

บทบัญญัติสุดท้าย ประกอบด้วย 10 ข้อ สรุปได้ดังนี้

21.1 กำหนดให้ภาคผนวก เอกสารแนบท้าย และเชิงอรรถของความตกลงนี้ ต้องประกอบเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงนี้

21.2 ประเทศสมาชิกแต่ละฝ่ายยืนยันสิทธิและข้อผูกพันภายใต้ความตกลง WTO และความตกลงอื่นที่ประเทศสมาชิคนั้นเป็นสมาชิก ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความไม่สอดคล้องกันระหว่างความตกลงฉบับนี้และความตกลงอื่นใดที่ประเทศสมาชิกสองประเทศหรือมากกว่านั้นเป็นสมาชิกอยู่ ประเทศสมาชิكدังกล่าวจะต้องปรึกษาหารือโดยทันทีเพื่อหาข้อยุติที่เป็นที่พึงพอใจร่วมกัน

21.3 ประเทศสมาชิกต้องตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อแก้ไขความตกลงฉบับนี้

21.4 แต่งตั้งให้เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้เก็บรักษาความตกลงฉบับนี้

21.5 ประเทศสมาชิกอาจถอนตัวจากความตกลงฉบับนี้ได้ โดยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าเป็นระยะเวลา 6 เดือนต่อผู้รับฝาก

(สำเนา)
เลขรับ ๒๐๖๔๖/๒๕๖๗ วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๗
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๐๓๒

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง พิจารณารายการที่ส่งมาเพื่อแก้ไขความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน - ออสเตรเลีย - นิวซีแลนด์

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย พิจารณาฯ และเอกสารแนบท้ายในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอพิจารณาเพื่อแก้ไขความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน - ออสเตรเลีย - นิวซีแลนด์ และเอกสารแนบท้าย ต่อรัฐสภาเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอพิจารณาและเอกสารแนบท้ายดังกล่าว มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) แพทองธาร ชินวัตร
(นางสาวแพทองธาร ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๔
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทชัย จันทร์เพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

นางวันนา สุภคุด/พิมพ์
นางสาวสุรีย์ฉาย แสงทอง/ทาน
นางสาวกรัญญา จางศิริ/ตรวจ